

Cap. 6. Radioprotecția surselor naturale de radiații

6.1. Elaborarea de reglementări

În anul 2009, a fost revizuit proiectul de norme de securitate radiologică privind activitățile care implică materiale cu radioactivitate naturală crescută. Acest proiect detaliază cerințele generale de securitate radiologică în domeniul surselor naturale de radioactivitate care pot conduce la creșterea semnificativă a expunerii la radiații a lucrătorilor și publicului, stipulate în Directiva Europeană 96/29/EURATOM și este rezultatul unui proiect Phare încheiat în anul 2008. Din lipsa personalului specializat și a supraîncărcării personalului existent, proiectul de norme nu a fost încă finalizat.

6.2. Activitățile de autorizare

În baza Legii nr. 111/1996 republicată, CNCAN a solicitat PETROM SA efectuarea unor investigații radiologice în vederea evaluării riscului de expunere la radiații a lucrătorilor din parcurile de extracție a țițeiului și gazelor naturale. În acest an, au fost finalizate primele investigații radiologice, fiind transmise la CNCAN, în vederea evaluării, rapoartele finale de investigații din 17 locații aparținând PETROM SA. Dintre acestea, în 3 locații au fost identificate contaminări radioactive în parcuri, care însă nu conduc la un risc semnificativ de expunere la radiații a lucrătorilor. CNCAN a investigat aceste locații, dispunând măsuri de radioprotecție pentru lucrători, decontaminarea zonelor contaminate și avertizarea corespunzătoare a instalațiilor contaminate. De asemenea, contaminări radioactive au fost identificate și în rampa de tubing Țicleni – Gorj, unde de asemenea, au fost efectuate mai multe controale, fiind dispuse măsuri de decontaminare și asigurarea radioprotecției lucrătorilor. La dispoziția CNCAN, PETROM SA a elaborat o serie de proceduri de radioprotecție, care au fost aprobate și urmează a fi implementate în toate locațiile în care au fost identificate contaminări radioactive. În urma finalizării rapoartelor de investigație din toate locațiile care prezintă contaminări radioactive, PETROM SA va transmite la CNCAN un studiu final privind evaluarea riscului radiologic la care sunt supuși lucrătorii. În baza acestui studiu, CNCAN va stabili încadrarea corespunzătoare a activităților specifice de extracție și prelucrare a țițeiului și gazelor naturale în regimul de autorizare și control prevăzut de Legea nr. 111/1996 republicată.

De asemenea, în acest an au fost finalizate analizele de securitate radiologică pentru batalurile de fosfogips aparținând SC TURNU SA și SC ROMFOSFOCHIM SA, solicitate de CNCAN în vederea evaluării impactului radiologic al acestor bataluri asupra mediului și, eventual, a populației din Turnu Măgurele și, respectiv, Valea Călugărească. Nici una din aceste analize nu relevă un impact radiologic asupra mediului, riscul radiologic la care este supusă populația din vecinătatea batalurilor fiind unul nesemnificativ, în condițiile actuale. Întrucât fosfogipsul conține însă radionuclizi naturali în concentrații care conduc la debite de doză ambientală pe suprafața batalurilor mai mari decât fondul natural de radiații din zonă, au fost dispuse măsuri de restricționare a accesului populației pe bataluri (prin asigurarea pazei și instalarea de panouri de avertizare a prezentei radiațiilor), măsuri care au fost luate, după cum s-a constatat prin controalele efectuate.

6.3. Activitățile de control

Pe parcursul acestui an, au fost efectuate 12 controale în locații în care există materiale cu radioactivitate naturală crescută (parcuri petroliere și rampe de material tubular aparținând PETROM SA, combinatele chimice de la Turnu Măgurele, Năvodari, Bacău, fostul combinat de îngrășăminte chimice de la Valea Călugărească). Dispozițiile date prin procesele verbale de control au fost îndeplinite. Numărul insuficient de personal nu a permis efectuarea de investigații radiologice în toate amplasamentele în care se desfășoară ori s-au desfășurat în trecut activități industriale cu risc radiologic asociat materialelor cu radioactivitate naturală crescută.